

Lokala säkerhetsnämnden

2008-03-19

Plats och tid OKG AB, klockan 13.30 - 16.15

Beslutande	Lars Blomberg	Ordförande
	Christer Brorson	Ledamot
	Rigmor Eklind	-"-
	Svetlana Andelova	-"-
	Ing-Britt Krantz	Tjänstgörande ersättare
	Margareta Grimsen	-"-

Övriga Deltagande Anders Österberg och Sven Nordlöf, OKG AB samt Ted Lindquist.

Underskrifter

Paragrafer 1 -12

Sekreterare

.....
Ted Lindquist

Ordförande

.....
Lars Blomberg

Justerande

.....

Bevis

Justeringen har tillkännagivits genom anslag på kommunens officiella anslagstavla vid Stadshuset.

Organ Lokala säkerhetsnämnden

Sammanträdesdatum 2008-03-19

Datum för anslaget
uppsättandeDatum för anslaget
nedtagande

Förvaringsplats för protokollet Kommunledningskontoret

Underskrift

.....
Ted Lindquist

Utdragsbestyrkande

Lsn § 1

OKG-INFORMATION

Produktionen 2007

Informationschef Anders Österberg, OKG AB, informerar inledningsvis om produktionsresultatet 2007.

OKG producerade 2007 15,4 TWh el. Detta är två procent lägre än under 2006.

Orsakerna står att finna i att O1 stod stilla under januari månad mot bakgrund av händelserna i Forsmark sommaren 2006, men också att revisionsavställningarna vid såväl O1 som O2 förlängdes samt att två kortstopp genomfördes vid O3 för att åtgärda bränsleskador.

Sammanlagt blev den totala nettoproduktionen på OKG 15,4 TWh (miljarder kilowattimmar), fördelat på ca 2,6 TWh för O1, 4 TWh för O2 och 8,8 TWh för O3. OKG stod därmed för nära 11 procent av den svenska elproduktionen under 2007.

Produktionsåret 2007 präglades för företagets del av fler och längre avställningar än normalt. Förutom att året för O1:s del inleddes med ett stillestånd mot bakgrund av händelserna i Forsmark 2006, så hade anläggningen under året flera kortstopp orsakade av driftstörningar.

Även O3 tvingades till två kortstopp, ett under våren och ett under hösten, för att åtgärda bränsleskador. Oskarshamn 3 har de senaste åren haft ett antal kortstopp till följd av bränsleskador. OKG har arbetat med att komma tillrätta med problemet. En åtgärd har varit att sätta in stora filter i matarvattensystemet. Det innebär att allt vatten som förs in i reaktorn kommer att renas innan det når reaktortanken och därmed också bränslet.

På O1 och O2 var långa revisionsavställningar inplanerade för att inrymma omfattande arbeten i anläggningarna. O2 genomförde exempelvis den första stora etappen av tre i moderniseringen. Ett mjukvarubaserat turbinövervakningssystem infördes, för första gången i kärnkraftsbranschen. Funktionsprovingen av systemet tog längre tid än planerat, något som förlängde revisionen med 17 dygn. På O1 konstaterades skador på ett turbinlager och läckage i röranslutningar till fyra drivdonshus och reparationsarbeten förlängde revisionen med omkring 40 dygn.

Justerarsignaturer

Utdragsbestyrkande

Lsn § 1 (forts.)

Överklagat beslut om gränsvärden för radioaktiva utsläpp

Anders Österberg fortsätter att informera om att OKG AB och Ringhals AB till regeringen har överklagat ett beslut av Statens strålskyddsinstitut (SSI) som rör gränsvärden för radioaktiva utsläpp i händelse av störningar eller haverier i kärnkraftverk.

Företaget anser att regeringen ska upphäva beslutet på grund av att SSI inte har befogenhet att fatta sådana beslut och det inte är förenligt med ett beslut av SKI. I andra hand bör beslutet upphävas eftersom det inte är möjligt att uppfylla. I tredje hand vill företaget att regeringen avvaktar med sitt avgörande tills SKI har beslutat i ett sammanhängande ärende om radiologiska omgivningskonsekvenser för de tre reaktorerna vid Oskarshamnsverket.

I Sverige har det tidigare inte funnits föreskrifter som anger krav för maximala stråldoser till omgivningen. Beräkningarna som SSI och industrin har gjort är olika. SSI har använt ett realistiskt beräkningssätt. Man utgår från vad man tror kommer att hända när radioaktivitet läcker ut från anläggningarna. SSI menar att man då lättare hittar svagheter. OKG och Ringhals har använt sig av konservativa beräkningar, vilket innebär att ett antal säkerhetsmarginaler och andra faktorer läggs till beräkningen, vilket medför att värdena blir betydligt högre. Internationellt är det den beräkningsmetoden som används.

Om beslutet och förslagen träder i kraft menar kärnkraftföretagen att detta kan äventyra driften vid anläggningarna. Detta är således en principiell fråga.

BFA (Bergrum för avfall)

Anders Österberg informerar vidare om regeringens beslut rörande BFA på Simpevarpshalvön.

BFA (Bergrum för avfall) har funnits vid OKG under många år. Bergrummet var en gång tänkt för förvar av låg- och medelaktivt driftavfall som nu förvaras i SFR vid Forsmarksverket. Regeringen har givit tillstånd till att BFA-bergrummet från och med 2011 även ska ta emot hårdkomponenter från övriga svenska kärnkraftverk för torr mellanlagring. Tillståndet sträcker sig till 2045 då slutförvaret för långlivat låg- och medelaktivt avfall beräknas vara i drift.

38 procent av bergrummet disponeras av SKB AB. Företaget vill inte uppta ytor för denna förvaring i Clab. Det finns en ledig kapacitet i bergrummet motsvarande 90 procent.

Justerarsignaturer		Utdragsbestyrkande

Lsn § 1 (forts.)

Energikällan uran

OKG:s expert Sven Nordlöf informerar säkerhetsnämnden om uran och uranbrytningen i världen.

Bränsle till de svenska kärnkraftverken tillverkas av uran som bryts i gruvor utomlands. Uran är ett tungt metalliskt grundämne, alla isotoper är radioaktiva. För att kunna användas som kärnbränsle måste man för de flesta reaktorer anrika uranet.

Innan uranmalmen blir till bränsle som kan användas i ett kärnkraftverk måste den anrikas. Anrikning är en process där man höjer den naturliga halten av isotopen uran-235. Vid anrikningen av malmen bildas avfall. Anrikningen sker oftast i närheten av gruvan och som en rest av processen återstår radioaktivt slam. I detta slam finns en hel del tungmetaller som bly, zink och mangan, men också radium. För att minska risken med slammet behandlas det med olika kemiska metoder. Slammet pumpas sedan ut i kilometerstora dammar, och när det har sjunkit till botten får vattnet - under kontroll av utsläppen - rinna ut i någon flod eller sjö.

Brytning och isotopanrikning sker utomlands och Sverige importerar enbart anrikad uranhexafluorid för kärnbränsletillverkning, främst från Kanada, Ryssland och Australien. 25 000 ton uran bryts i världen. Dosbelastningen är ungefär densamma som vid kärnkraftsdrift. Nordlöf menar att gruvföretagen tar sitt ansvar för att återställa gruvområden efter brytningen. När det gäller miljö och socialt engagemang använder sig branschen av något som kallas "Corporate Social Responsibility, CSR". Detta rör arbetsförhållanden för anställda, samhällsengagemang och grundläggande etiska värden.

Statens kärnkraftinspektion har till uppgift att kontrollera vilken miljöhänsyn som tas vid uranbrytning utomlands. I den mån kärnkraftverken är miljöcertifierade ingår dock som ett led i certifieringen att kontrollera underleverantörers miljöpåverkan.

Sverige har också uranfyndigheter, främst i norra delen av landet. Idag undersöks fyndigheterna av ett antal företag i gruvbranschen. Brytningstillstånd söks.

1 kg uran är värt 1 000 kronor på marknaden. OKG köper uranet från Nordamerika och företaget North American Operations, CAMECO.

Justerarsignaturer		Utdragsbestyrkande

Lsn § 1 (forts.)

Bränsletillverkningen i Sverige sker vid bränslefabriken i Västerås. Där tillverkas kärnbränsleelement av den importerade uranhexafluoriden som omvandlas till urandioxid. Det är ett pulver som pressas till små hårda bränslekulsor som värmebehandlas. Kulsorna packas i kapslingsrör, så kallade bränslestavar, som sedan monteras ihop till bränsleelement som är ungefär fyra meter långa. Innan kärnbränslet används i reaktor avger det mycket låg strålning och kan hanteras utan särskild skyddsutrustning. Hela produktionen vid bränslefabriken står under tillsyn av Statens kärnkraftinspektion (SKI).

Sven Nordlöf avslutar med att sammanfattningsvis framhålla följande:

- OKG:s krav på leverantörer av uran är enligt CSR lika för hela kedjan
- Kraven följs upp via rapportering och miljöauditering i samarbete med EoN Kernkraft
- Uranbrytning ger i princip samma risker som vid annan brytning, till exempel järn, koppar etc.
- Återställning efter avslutad brytning är inte väsentligt annorlunda än efter annan brytning.

Sven Nordlöf menar att frågan om uranbrytning borde vara positivt laddad, men kopplas i medvetandet till en krisbild om uran och obefogad rädsla. För OKG hade det varit fördelaktigt att kunna utnyttja uran bruten i Sverige.

Säkerhetsnämndens beslut

- * Nämnden ska genomföra studiebesök vid något av reaktorblocken under året. Sekreteraren och Anders Österberg planerar genomförandet.
- * OKG ska återkomma med information kring IAEA:s OSART-granskning 2009.
- * I övrigt läggs informationen till handlingarna.

Justerarsignaturer		Utdragsbestyrkande

Lsn § 2

FÖRSLAG TILL VERKSAMHETSPLAN OCH BUDGET 2008

Sekreteraren informerar om förslaget till verksamhetsplan och budget 2008 för nämnden.

Budgeten omsluter totalt 430 166 kronor.

Säkerhetsnämndens beslut

- * Sekreteraren får i uppdrag att planera ett studiebesök till Studsvik.
- * Rigmor Eklind och Svetlana Andelova utses som kontaktpersoner för arbetet med nämndens nya informationsbroschyr.
- * Sekreteraren får i uppdrag att lägga in bilder på ledamöterna på hemsidan.
- * Förslaget till verksamhetsplan och budget 2008 godkänns i övrigt.

Justerarsignaturer		Utdragsbestyrkande

Lsn § 3

FÖRSLAG TILL ARBETSORDNING FÖR LOKALA SÄKERHETS- NÄMNDEN

KSO:s styrelse har den 10 januari 2008 beslutat att förslaget till arbetsordning, efter viss revidering, ska föreläggas de lokala säkerhetsnämnderna för ställningstagande i respektive nämnd. Styrelsen förordar att respektive nämnd efter lokal anpassning skickar sitt förslag till Miljödepartementet för synpunkter.

I samband med KSO:s styrelsemöte i augusti 2007 fick KSO:s samordnare Ted Lindquist och sekreteraren i lokala säkerhetsnämnden vid Forsmarksverket Hans Jivander i uppdrag att gå vidare i arbetet med att ta fram ett normalförslag och rekommendation till arbetsordning för de lokala säkerhetsnämnderna. Något motsvarande har inte funnits tidigare.

Vid dagens sammanträde föreligger den reviderade arbetsordningen. Sekreteraren föreslår att paragraf 6 ändras såtillvida att texten ”Oskarshamns kommun” läggs till i slutet av andra meningen i tredje stycket.

Säkerhetsnämndens beslut

- * Lokala säkerhetsnämnden godkänner föreliggande förslag till arbetsordning för nämnden efter revidering av paragraf 6 enligt ovan.

- * Arbetsordningen ska skickas till Miljödepartementet för eventuella synpunkter.

Justerarsignaturer		Utdragsbestyrkande

Lsn § 4

**FÖRSLAG TILL YTTRANDE ÖVER SKB:S FORSKNINGS-,
UTVECKLINGS- OCH DEMONSTRATIONSPROGRAM, FUD 2007**

Lokala säkerhetsnämnden vid Oskarshamns kärnkraftverk har erhållit rubricerade Fud-program för yttrande. Eventuellt yttrande ska vara Statens Kärnkraftinspektion, SKI, tillhanda senast den 15 mars 2008. SKI ska sedan lämna sitt yttrande till regeringen senast den 30 juni i år.

Noteras kan att Oskarshamns kommun kommer att avge yttrande över Fud-programmet genom att LKO-projektledningen utarbetar ett förslag, som behandlas i kommunstyrelsen den 22 mars.

Vid dagens sammanträde föreligger sekreterarens förslag till yttrande.

Säkerhetsnämndens beslut

- * Säkerhetsnämnden godkänner enhälligt föreliggande förslag till yttrande över Fud 2007.

Lsn § 5

Justerarsignaturer		Utdragsbestyrkande

**LÄGESRAPPORT FRÅN EU-KOMMISSIONENS NYA NÄTVERK FÖR
KÄRNENERGIFRÅGOR ”NUCLEAR ENERGY FORUM”**

Hösten 2007 bildade EU-kommissionen ett forum för att diskutera kärntekniska frågor och hur dessa kan kommuniceras på ett öppet och transparent sätt. Detta benämns Nuclear Energy Forum. Nätverket för kärnkraftskommuner i Europa, GMF, är representerat i forumet.

Det första mötet ägde rum i Bratislava och en uppföljning sker i Prag under 2008. Ett antal arbetsgrupper har tillsatts för att bland annat diskutera risker, beslutsprocessen kring kärnavfall och information/kommunikationsfrågor.

Säkerhetsnämndens beslut

- * Rapporten läggs till handlingarna.

Lsn § 6

HANDLINGSPLAN FÖR KÄRNKRAFTKOMMUNERNAS

Justerarsignaturer		Utdragsbestyrkande

SAMARBETSORGAN, KSO

Sekreteraren redovisar KSO:s handlingsplan 2008 - 2010.

Målet är bland annat att stärka nätverket, lyfta upp lokala säkerhetsaspekter och konsekvenser av kärnkraftproduktion och att fokusera på kärnavfallsfrågan och rivningsplaneringen. Vidare ska strategier tas fram för kommunikationshantering och kommunikationsförmedling, kunskapsinhämtning och omvärldsbevakning samt deltagande i beslutsprocessen inom energifrågor nationellt och i Europa.

Säkerhetsnämndens beslut

- * Redovisningen läggs till handlingarna.

Lsn § 7

RAPPORT FRÅN GMF-KONFERENS I KRSKO, SLOVENIEN

Justerarsignaturer		Utdragsbestyrkande

Det kan konstateras att samarbetet mellan de europeiska kärnkraftskommunerna intensifieras. Inte minst genom nätverksorganisationen Group of Municipalities with Nuclear Facilities, GMF, där KSO är medlem. Under 2006, 2007 och 2008 har ett antal kompetenshöjande seminarier genomförts i framför allt före detta öststater. Sekreteraren har deltagit som föredragshållare i Cernavoda, Rumänien, Bohunice, Slovakien, Neckarwestheim, Tyskland och Krsko, Slovenien.

Syftet med seminarierna är att utveckla kommunikationen mellan invånare, kommun och kärnkraftverket. Goda exempel på detta lämnas från olika länder och kommuner. Seminarierna sker på uppdrag av och finansieras av EU-kommissionen.

Säkerhetsnämndens beslut

- * Rapporten läggs till handlingarna.

Lsn § 8

STUDIERESOR TILL SELLAFIELD OCH GREIFSWALD

Justerarsignaturer		Utdragsbestyrkande

I år genomför KSO en gemensam studieresa till Sellafeld i England. Studieresan genomförs den 10-13 juni.

Säkerhetsnämnden har 2007 uppdragit åt sekreteraren att i samråd med LKO-projektledningen planera en studieresa till Finland och platsen för slutförvaret och den nya tredje reaktorn OL 3 som nu byggs i Olkiluoto. Under planeringen uppkom förslag från LKO att istället besöka Greifswald i Tyskland. Efter samråd med nämndens ordförande så föreslås nu att studieresan till Tyskland istället genomförs den 8-10 oktober alternativt 15-17 oktober. Studieresan till Finland planeras istället under 2009.

Ledamöterna förordar att studieresa till Greifswald genomförs den 8-10 oktober i första hand.

Säkerhetsnämndens beslut

- * Studieresorna ska genomföras i enlighet med ovanstående förslag.
- * Sellafieldresan omfattar KSO-ledamöterna och ersättare samt sekreteraren (5 personer) och Greifswaldresan omfattar säkerhetsnämndens ledamöter och sekreteraren (8 personer).

Lsn § 9

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2007

Justerarsignaturer		Utdragsbestyrkande

Vid dagens sammanträde föreligger ett förslag till verksamhetsberättelse över det gångna året upprättat av sekreteraren.

Enligt förordningen med instruktion för lokala säkerhetsnämnden vid kärntekniska anläggningar (SFS 1981:10, 1988:810) ska verksamhetsberättelse upprättas och inges till regeringen senast den 1 mars varje år.

Verksamhetsberättelsen har översänts till miljödepartementet 2008-02-29.

Säkerhetsnämndens beslut

* Verksamhetsberättelse 2007 läggs med godkännande till handlingarna.

Lsn § 10

SÄKERHETSNÄMNDENS SAMMANTRÄDEN 2008

Justerarsignaturer		Utdragsbestyrkande

Säkerhetsnämndens beslut

- * Säkerhetsnämnden sammanträder vid följande tillfällen under 2008:
18 juni, 18 september och 17 december.
- * Sammanträdena börjar kl. 13.30 och hålls huvudsakligen vid Oskarshamnsverket.

Lsn § 11

REMISS AV INRIKTNINGSDOKUMENT KÄRNENERGIBEREDSKAP

Statens Räddningsverk, SRV, har remitterat ett inriktningsskildokument

Justerarsignaturer		Utdragsbestyrkande

”Den svenska beredskapen för radiologiska och nukleära olyckor” till säkerhetsnämnden för yttrande senast den 14 april. Sekreteraren har som KSO:s representant deltagit i arbetet med inriktningsdokumentet.
Säkerhetsnämndens beslut

- * Ordföranden och sekreteraren får i uppdrag att avge eventuellt yttrande till räddningsverket.

Lsn § 12

ÖVRIGA ÄRENDEN

Sekreteraren informerar om att den nya sammanslagna tillsynsmyndigheten för

Justerarsignaturer		Utdragsbestyrkande

kärnteknik och strålskydd kommer att benämnas Strålsäkerhetsmyndigheten. Myndigheten ersätter SKI och SSI från och med den 30 juni 2008.

Säkerhetsnämndens beslut

- * Informationen läggs till handlingarna.

Justerarsignaturer		Utdragsbestyrkande